

ترجمه و هویت

در قاره‌ی آمریکا

دستورنامه‌های نوین در نظریه‌ی ترجمه

ادوین گتزلر

مترجم

حمید اکبری

دبیر مجموعه

دکتر فرزانه فرحزاد

فهرست

- معرفی مجموعه ۹
- ترجمه و هویت در قاره‌ی آمریکا ۱۱
- یادداشت مترجم ۱۳
- سخن آغازین ۱۵
- پیش‌گفتار و قدردانی ۲۵
۱. مقدمه ۳۱
۲. چند فرهنگی در ایالات متحده ۴۵
۳. فمینیسم و نمایش‌نامه در استان کبک کانادا ۱۱۱
۴. جنبش آدم‌خواری در برزیل ۱۸۳
۵. چرخش داستانی در ادبیات آمریکای لاتین ۲۴۵
۶. مرزنویسی و حوزه‌ی دریای کارائیب ۳۱۷
۷. نتیجه‌گیری: دستورنامه‌های نوین ۳۹۵

معرفی مجموعه

کار ترجمه سابقه‌ای بسیار طولانی دارد، اما مطالعات ترجمه رشته‌ی دانشگاهی نسبتاً نوپایی است که به بررسی متن ترجمه، فرایند ترجمه و نقش ترجمه در جوامع و در دوران‌های تاریخی مختلف می‌پردازد. این رشته با رشته‌های دیگری چون زبان‌شناسی، روان‌شناسی زبان، جامعه‌شناسی، تاریخ‌نگاری و مطالعات فرهنگی تعامل دارد. یعنی هم ابزارهایی برای تحقیق در این رشته‌ها فراهم می‌کند و هم خود از یافته‌ها و ابزارهای پژوهشی استفاده می‌کند و راه را برای تحقیقات میان‌رشته‌ای هموار می‌کند.

تأسیس و گسترش مطالعات ترجمه در مقاطع مختلف دانشگاهی، انگیزه‌ای فراهم آورد برای معرفی مطالب اصلی این رشته به پژوهشگران، مترجمان، مدرسان ترجمه، ترجمه‌آموزان و همه‌ی کسانی که با جنبه‌های نظری و عملی ترجمه سر و کار دارند و به آن‌ها می‌پردازند، کتاب حاضر جزئی از مجموعه‌ی بزرگ «آشنایی با

مطالعات ترجمه «است که به کمک دست‌اندرکاران و علاقه‌مندان مطالعات ترجمه در ایران و به همت نشر قطره به این منظور تهیه شده است.

دبیر مجموعه

فرزانه فرحزاد

دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی

ترجمه و هویت در قاره‌ی آمریکا

«ادوین گنتزler یکی از کارشناسان آمریکایی پیشگام ترجمه، در این کتاب پیشگام و نوین به موضوع ارزشمند نقش ترجمه در شکل‌گیری قاره‌ی آمریکا می‌پردازد.»

سوزان بسینت، دانشگاه واریک: انگلیس.

گروه‌های گوناگون در قاره‌ی آمریکا اغلب دارای علایق ادبی و سیاسی متضاد هستند و برای گسترش و پذیرش با یکدیگر رقابت می‌کنند. جایگاه ترجمه در این قاره، مورد کشمکش است. ادوین گنتزler در کتاب خود با بررسی این گروه‌های گوناگون و متضاد و جنبه‌های جغرافیایی، اجتماعی - سیاسی و فرهنگی ترجمه اثبات می‌کند که قاره‌ی آمریکا بستر مناسبی برای حوزه‌ی مطالعات ترجمه است.

مطالب این کتاب بر مبنای پژوهش‌های به دست آمده از چندین

رشته مانند مطالعات فرهنگی، زبان‌شناسی، فمینیسم، مطالعات قومی، مطالعات موردی در برزیل، کانادا و حوزه‌ی دریای کارائیب می‌باشد و نشان می‌دهد که ترجمه یکی از نخستین ابزارهای شکل‌گیری فرهنگ‌هاست. به عبارت دیگر؛ ترجمه رویدادی بین دو فرهنگ جداگانه نیست، بلکه پدیده‌ای است که در تشکیل دو فرهنگ مربوطه مؤثر می‌باشد.

گنتزلر در این کتاب با بهره‌گیری از متون گوناگون، می‌کوشد تا اقلیت‌های سرخورده‌ی درون فرهنگ‌ها و مسائلی مانند نقش فرهنگی سیاست‌های ترجمه در فرایندی تبعیض‌آمیز را بررسی کند. امکان دارد که این فرایند سبب گوشه‌گیری اجتماعی، بی‌هویتی و آسیب‌های روان‌شناختی شود.

کتاب حاضر منبع پژوهشی ارزشمندی برای دانشجویان و پژوهشگران مطالعات ترجمه، ادبیات مقابله‌ای و مطالعات فرهنگی است.

ادوین گنتزلر: مدیر مرکز ترجمه و استاد دانشگاه ماساچوست آمهرست در آمریکا است. وی نویسنده‌ی کتاب‌های «نظریه‌های ترجمه در حال حاضر» (۲۰۰۱) و «ترجمه و قدرت» (۲۰۰۲) است. ایشان دستیار سردبیر (سوزان بسنت) در نشریه‌ی «مجموعه مباحث چند زبانه‌ی ترجمه» هستند.

یادداشت مترجم

مترجم کتاب حاضر بر کاربرد پارسی سره در برگردان اثر تأکید می‌نماید. بنابراین، کوشش شده است تا حد ممکن از بیگانه‌نویسی پرهیز و از داشته‌های زبان پارسی در برابریابی برای واژگان و اصطلاح‌های اصلی به جای وام‌گیری استفاده شود. نکته‌ی دیگر این‌که ممکن است برخی منتقدان از پانوشته‌های موجود در متن ترجمه ایراد بگیرند، ولی متن اصلی تا اندازه‌ی زیادی رنگ و بوی فرهنگی متعلق به یک قاره‌ی «جدید» در آن سوی دنیا داشت. بنابراین، مترجم بایسته دیده است تا موردهای فرهنگی و نیز مفهومی دشوار را برای آسان کردن درک و آشنایی بیشتر و بهتر خوانندگان با موضوع‌های مطرح شده، با رویکرد «ترجمه‌ی مشروح»^۱ و «ترجمه‌ی بومی ساز»^۲ به پارسی برگرداند. از این گذشته، تعریف معنای برخی واژگان و

1. annotated translation

2. domesticating translation